

VIHAR BÉLA

HERALDIKA

Alltam a kertajtóban, és egy nagy madár ereszkedett le a csillogó tisztásra, majd csőrével békésen kutatta a rejtett magokat. Eközben szomszédunk, a fűzöld kötényű kovács barátságosan odaállt mögém a jószagú reggelben.

Most is világosan látom e jelenetet, mint életem legelső emlékét négy esztendő koromból. A jókedvű kovács megfogta kezemet, és kivezetett az utcára, ahol egy megkínzott bádogkrisztus nézett szembe házunkkal, s arrébb, a part mögött, tarka ringispil forgott aranszárnyakon.

Íme, a kis diafilm, alig pár pillanatnyi jelenete.

Számos lélekbúvár véleménye szerint nem véletlen, hogy ki mit őriz meg érett koráig élete első emlékéül. Azt mondják, hogy e tömör emlékkép eljövendő életünk jelképes foglalata, sorsunk főmotívumával. Hajlamos vagyok ezt az elméletet elfogadni, minthogy hitelesnek érzem. Első emlékemben ugyanis, mint festménybe tömörített képben magamra ismerek. A kert, a madár, a kovács és a ringispil. Egész életemben e díszletek között bolyongtam, és soha ki sem léptem belőle.

Ha ma is a heraldika divatja járná, ezt festetném címerembe, mert valóban ez a sorsom. Azt hiszem kinek, kinek megvan e belső címere, amely igazabbul reá illik, mint akár a neve. Vagy éppen ez tekinthető az igazi nevének? Milyen érdekes lenne, ha valamennyi ember a szíve fölött, a ruházatán is pajzsként viselné első emlékképe foglalátát, ezt a pasztellszínű lebegő rajzot, rajta egy arccal, fával, utcával, ami az övé, gyermekkora hajnala óta. Mennyi közös ábrát, hasonló jelenetet hordoznánk ily módon, s általuk talán könnyebben egymásra ismernénk, hogy valójában testvérek vagyunk.

A FELROBBANT MOZDONY

Talán a büntudat mélyéből sarjadt a kusza szorongás, amiért nem mentem el az aggastyán végső tisztességadására, holott egyidőben méltán a hívének tekintett, bár később, azonos eszméink ellenére szembe kerültünk egymással.

Éjfél felé, a lefekvés órájában, a villanylámpa ernyője alatt a sír csendjébe merült fekete katonára, reá gondoltam, arra, hogy mi volt e komor zászlótartó magányosságának titka, ami vastag fallal vette körül, elválasztva őt barátaitól is. Talán az emberiséget jobban szerette mint az embert? Az egyikért feladta a másikat?

Néhány héttel ezelőtt még láttam őt a kávéházban, hátán a szomorúság púpjával, mint egy körüti Jeremiást, összetört tézisei romja között. Miféle aggodalom gyötörte őt, ami arra készítette, hogy annak nevében szájából zord ítélet füstölögjön? A hajdani harcos bizony makacs, szigorú öregúrrá változott, akinek kezében a lobogó már csak arra szolgált, hogy nyelével ide-oda sújtson. Mi tette őt ilyené?

E kérdésre kerestem a választ, miközben ketyegett az óra, néhány oldalnyit olvastam még egy könyvből, majd nyelvem alatt a nitromint pasztilla enyhületével belesüppedtem az álom puha iszapjába,

s máris ott álltam egy vörös téglás pályaudvaron, s néztem az elzúgó vonat-sort *totyogó magatehetetlen vakok seregével lett tele a peron fehér botjaikat viaszgyertyaként fölemelték aztán lángnyelvek dördülés felrobbant a mozdony vasbelei-ből sisteregve kiszakadt a láng a gőz az olaj...*

Az álom a kép nyelvén szól hozzánk, mondatai zuhogó képsorok.

Felrobbant a mozdony hallatszott a kiáltás a vakok eszelősen sípolni kezdtek egy láthatatlan vezér vezényszava harsant s ők egy mozdulattal lerántották sötét szemüvegüket, mert kiderült hogy félrevezettek bennünket minthogy soha sohasem voltak igazán vakok s ezer meg ezer kígyóként csapkodó fehér bottenger lendült a magasba

az előbb még vánszorgó lábak akár a nehéz fegyverek csattogva odavágódtak a kövezethez néhány pillanat múltán mintha örökké így lett volna átvették az állomás irányítását én pedig mindezt megkövülten szemléltem de hirtelen eszembe jutott hogy gyermekem is ott van a felrobbantott vonaton

s most már a hátára forduló őrzőngő mozdonyt két karommal igyekeztem fenntartani mignem ez csontjaimat szétlapítva lassan testemre omlott pörgő acélkerekeivel de közben még felkiáltottam a bóbiskoló város felé VIGYÁZZATOK BE VAGYUNK KERÍTVE ELÁRULTAK BENNÜNKET aztán a gépek berregtek nagyon sokáig s végül egy fonnyadt halálos tenyér eltakarta előlem az eget és vonagló ajkam betapasztotta a sűrű sár, s mégis mintha egy tükröt is láttam volna, benne az ő arcát pillantottam meg, ahogy siratta önmagát